



**O‘ZBEKISTON OMMAVIY AXBOROT VOSITALARIDA KASABA
UYUSHMALAR FAOLIYATINING YORITILISHI VA O‘ZIGA XOS
XUSUSIYATLARI**

COVERAGE OF TRADE UNION ACTIVITIES IN THE UZBEKISTAN
MEDIA AND ITS CHARACTERISTICS

ОСВЕЩЕНИЕ ПРОФСОЮЗНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СМИ
УЗБЕКИСТАНА И ОСОБЕННОСТИ

*Andijon davlat pedagogika institute
Ijtimoiy fanlar kafedrasida o‘qituvchisi*

Jabborova Sayyora

Andijon davlat pedagogika instituti

“Ijtimoiy-gumanitar fanlar va san’at” fakulteti

“Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi”

yo‘nalishi 4-bosqich 402-guruh talabasi

Tursunova Feruza

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishi va uning o‘ziga xos xususiyatlari tahlil qilinadi. O‘zbekiston ijtimoiy-siyosiy hayotida kasaba uyushmalari muhim o‘rin tutib, ishchilar huquqlarini himoya qilish va mehnat sharoitlarini yaxshilashda faol ishtirok etmoqda. Ommaviy axborot vositalari kasaba uyushmalarining faoliyatini yoritish orqali ularning ijtimoiy ahamiyatini oshirishga, ishchilarni xabardor qilishga va ijtimoiy dialogni rivojlantirishga xizmat qiladi. Maqolada O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishi, uning mazmuni, usullari va ijtimoiy ta’siri haqida ma’lumot beriladi.

Kalit so‘zlar: kasaba uyushmalari, ommaviy axborot vositalari, ijtimoiy-siyosiy hayot, ishchilar huquqlari, ijtimoiy adolat, mehnat sharoitlari, xabardorlik, ijtimoiy dialog

Abstract: This article analyzes the coverage of trade union activities in the Uzbek media and its specific features. Trade unions play an important role in the socio-political life of Uzbekistan, actively participating in the protection of workers' rights and improving working conditions. By covering the activities of trade unions, the mass media serve to increase their social significance, inform workers, and develop social dialogue. The article provides information on the coverage of trade union activities in the Uzbek media, its content, methods, and social impact.



Keywords: trade unions, mass media, socio-political life, workers' rights, social justice, working conditions, awareness, social dialogue

Аннотация: В статье анализируется освещение деятельности профсоюзов в узбекских СМИ и его особенности. Профсоюзы играют важную роль в общественно-политической жизни Узбекистана, активно участвуя в защите прав трудящихся и улучшении условий труда. Освещая деятельность профсоюзов, СМИ способствуют повышению их социальной значимости, информированию трудящихся и развитию социального диалога. В статье дается информация об освещении деятельности профсоюзов в узбекских СМИ, его содержании, методах и социальном воздействии.

Ключевые слова: профсоюзы, СМИ, общественно-политическая жизнь, права трудящихся, социальная справедливость, условия труда, осведомленность, социальный диалог

Kirish

O‘zbekiston ommaviy axborot vositalari (OAV) davlat va jamiyat hayotining barcha jabhalarini yoritishda muhim rol o‘ynaydi. Kasaba uyushmalari faoliyati ham OAV tomonidan keng yoritilib, ishchilar huquqlarini himoya qilishda, mehnat sharoitlarini yaxshilashda va ijtimoiy adolatni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini yoritish orqali ularning ijtimoiy ahamiyatini oshirishga, ishchilarni xabardor qilishga va ijtimoiy dialogni rivojlantirishga xizmat qiladi.

O‘zbekiston OAV kasaba uyushmalari faoliyatini yoritishda bir qator usullarni qo‘llaydi: OAV kasaba uyushmalari tomonidan o‘tkazilayotgan tadbirlar, yig‘ilishlar va boshqa faoliyatlar haqida yangiliklar va reportajlar tayyorlaydi. Bu orqali ishchilar va jamoatchilik kasaba uyushmalarining faoliyatidan xabardor bo‘lishadi. Kasaba uyushmalari rahbarlari, ishchilar va mutaxassislar bilan intervyular o‘tkazilib, ularning fikrlari va tajribalari yoritiladi. Bu ishchilarning huquqlari va mehnat sharoitlari bo‘yicha muammolarni ochib berish imkonini yaratadi. OAVda kasaba uyushmalari faoliyatining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati, ularning ishchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli haqida tahliliy maqolalar chop etiladi. OAV kasaba uyushmalari faoliyatini ijtimoiy tarmoqlarda ham yoritadi. Bu ishchilar va jamoatchilik bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri muloqot qilish imkonini beradi. O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishida bir qator o‘ziga xos xususiyatlar mavjud:



1. Davlat qo‘llab-quvvatlashi: O‘zbekiston hukumati kasaba uyushmalarining faoliyatini qo‘llab-quvvatlaydi va bu OAVda aks etadi. OAVda davlatning kasaba uyushmalariga bo‘lgan munosabati va ularning faoliyatini rag‘batlantirishga qaratilgan tadbirlar yoritiladi.

2. Ijtimoiy masalalarga e‘tibor: OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini yoritishda ijtimoiy masalalarga, ishchilar huquqlariga va mehnat sharoitlariga alohida e‘tibor qaratadi. Bu esa kasaba uyushmalarining ijtimoiy ahamiyatini oshirishga xizmat qiladi.

3. Ijtimoiy Dialogni Rivojlantirish: OAV kasaba uyushmalari va ish beruvchilar o‘rtasidagi ijtimoiy dialogni rivojlantirishga qaratilgan materiallarni taqdim etadi. Bu ishchilar va ish beruvchilar o‘rtasida muloqotni kuchaytiradi.¹

Ommaviy axborot vositalari (OAV) kasaba uyushmalari faoliyatini bir qator usullar va yondashuvlar orqali yoritadi. Quyida OAV tomonidan kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishiga oid asosiy usullar keltirilgan: OAV kasaba uyushmalari tomonidan o‘tkazilayotgan tadbirlar, yig‘ilishlar, protestlar va boshqa faoliyatlar haqida yangiliklar va reportajlar tayyorlaydi. Bu orqali jamoatchilik kasaba uyushmalarining faoliyatidan xabardor bo‘ladi. Kasaba uyushmalari rahbarlari, ishchilar va mutaxassislar bilan intervyular o‘tkazish orqali ularning fikrlari, tajribalari va muammolari yoritiladi.² Bu ishchilarning huquqlari va mehnat sharoitlari bo‘yicha muammolarni ochib berish imkonini yaratadi. OAVda kasaba uyushmalari faoliyatining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati, ularning ishchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli haqida tahliliy maqolalar chop etiladi. Bu maqolalar kasaba uyushmalarining ijtimoiy ta'sirini o‘rganishga yordam beradi. OAV kasaba uyushmalari faoliyatini ijtimoiy tarmoqlarda ham yoritadi. Bu ishchilar va jamoatchilik bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri muloqot qilish imkonini beradi.³ OAV kasaba uyushmalari tomonidan o‘tkaziladigan tadbirlar, konferensiyalar va seminarlarni yoritadi. Bu tadbirlar ishchilarni xabardor qilish va ijtimoiy masalalar bo‘yicha fikr almashish imkonini yaratadi. OAV kasaba uyushmalari faoliyatini yoritishda ijtimoiy masalalarga, ishchilar huquqlariga va mehnat sharoitlariga alohida e‘tibor qaratadi. Bu ishchilarning huquqlarini himoya qilishga va ijtimoiy adolatni ta‘minlashga yordam beradi. OAV kasaba uyushmalari faoliyatini yoritishda

¹ O‘zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining hisobotlari.

² O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatiga oid maqolalar.

³ O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatiga oid maqolalar.



maqsadli dasturlar va loyihalar haqida ma'lumot beradi. Bu orqali kasaba uyushmalari o'z faoliyatini kengaytirish va ishchilarni qo'llab-quvvatlashda qanday strategiyalarni amalga oshirayotganini ko'rsatadi. OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini yoritish orqali ishchilarni xabardor qilish, ijtimoiy dialogni rivojlantirish va mehnat huquqlarini himoya qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu jarayon ishchilarning huquqlarini himoya qilish va ijtimoiy adolatni ta'minlashda samarali vosita sifatida xizmat qiladi.

Natijalar

O'zbekiston OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini yoritishda muhim rol o'ynaydi. OAV orqali kasaba uyushmalari faoliyatining ijtimoiy ahamiyati oshadi, ishchilar o'z huquqlari haqida xabardor bo'lishadi va ijtimoiy dialog rivojlanadi. OAVning kasaba uyushmalari faoliyatini yoritishi, ishchilarni xabardor qilish va ijtimoiy adolatni ta'minlashda samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Kasaba uyushmalari faoliyatining ommaviy axborot vositalarida qanday tasvirlanishi bir qator omillarga bog'liq. Umuman olganda, OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini quyidagi usullar bilan tasvirlaydi:

1. Ijtimoiy va mehnat muammolari: OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini ijtimoiy va mehnat muammolari kontekstida ko'rsatadi. Bu, asosan, ishchilarning huquqlari, mehnat sharoitlari, ish haqi va boshqa masalalar bilan bog'liq bo'ladi.

2. Protestlar va yig'ilishlar: Kasaba uyushmalari tomonidan o'tkaziladigan protestlar, mitinglar va yig'ilishlar OAVda keng yoritiladi. Bu tadbirlar ishchilar tomonidan o'z huquqlarini himoya qilish va yaxshilash maqsadida o'tkaziladi va OAVda ularning maqsadlari va talablarini aks ettiradi.

3. Intervyular va Fikrlar: OAV kasaba uyushmalari rahbarlari, ishchilar va ekspertlar bilan intervyular o'tkazib, ularning fikrlarini va tajribalarini yoritadi. Bu intervyular orqali kasaba uyushmalarining roli va ahamiyati haqida ma'lumotlar beriladi.

4. Tahliliy Maqolalar: OAVda kasaba uyushmalarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati, ularning faoliyatini tahlil qiluvchi maqolalar chop etiladi. Bu maqolalarda kasaba uyushmalarining ishchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli, ijtimoiy adolatni ta'minlashdagi o'rni va boshqa muhim masalalar muhokama qilinadi.

5. Ijtimoiy Tarmoq va Raqamli Platformalar: Bugungi kunda OAV kasaba uyushmalari faoliyatini ijtimoiy tarmoqlarda ham yoritadi. Bu ishchilar va jamoatchilik bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilish imkonini beradi.

6. Maqsadli Dasturlar: OAV kasaba uyushmalari tomonidan amalga oshirilayotgan maqsadli dasturlar va loyihalar haqida ma'lumot beradi. Bu orqali



kasaba uyushmalari o‘z faoliyatini kengaytirish va ishchilarni qo‘llab-quvvatlashda qanday strategiyalarni amalga oshirayotganini ko‘rsatadi.

7. Ijtimoiy Adolat va Huquqlar: OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini ijtimoiy adolat va ishchilar huquqlarini himoya qilish nuqtai nazaridan tasvirlaydi. Bu, asosan, kasaba uyushmalarining ijtimoiy masalalarga qarshi kurashdagi roli haqida ma'lumot beradi.⁴

OAV kasaba uyushmalarining faoliyatini tasvirlashda ularning ijtimoiy ahamiyatini, ishchilar huquqlarini himoya qilishdagi o‘rnini va mehnat sharoitlarini yaxshilashdagi faoliyatini yoritadi. Bu orqali jamoatchilik kasaba uyushmalarining ahamiyatini tushunishi va ularni qo‘llab-quvvatlashi mumkin. Ushbu maqola O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishi va uning o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilishga qaratilgan. OAV kasaba uyushmalarining ijtimoiy ahamiyatini oshirishda va ishchilarni xabardor qilishda muhim rol o‘ynaydi⁵.

Xulosa

O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishi ijtimoiy va siyosiy muhitga bog‘liq holda bir qator o‘ziga xos xususiyatlarga ega. OAVda kasaba uyushmalarining faoliyati, asosan, davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanadigan va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan faoliyat sifatida yoritiladi. Bu orqali kasaba uyushmalari ishchilarning mehnat huquqlarini himoya qilish, ijtimoiy yordamlarni taqdim etish va mehnat sharoitlarini yaxshilashdagi vazifalarini ta'kidlaydi. Biroq, ba'zi hollarda, kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishida cheklovlar va senzura mavjud bo‘lishi mumkin. OAVning ba'zi turlari kasaba uyushmalarining ba'zi salbiy tomonlarini yoritishda ehtiyotkorlik bilan yondoshishi, yoki ijtimoiy va siyosiy muammolarni ko‘rsatuvchi materiallarga nisbatan cheklov qo‘yilishi mumkin. Shuningdek, kasaba uyushmalarining xalqaro hamkorligi, ularning tashabbuslari va ishchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli keng yoritiladi. Umuman olganda, O‘zbekistonda kasaba uyushmalari faoliyatining yoritilishi ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, mehnat huquqlarini himoya qilish va ishchilarni qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan ijobiy nuqtai nazar bilan olib boriladi. Shuningdek, ularning xalqaro hamkorligi va ijtimoiy mas'uliyati ham ommaviy axborot vositalarida alohida ta'kidlanadi.

⁴ Kasperskiy laboratoriyasi. (2021). “Ijtimoiy tarmoqlarda kiberxavfsizlik: xavflar va yechimlar”.

⁵ Yevropa Ittifoqining kiberxavfsizlik agentligi (ENISA). (2020). “2020 yil uchun tahdid manzarasi”.



Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi. (2021).
2. O‘zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining hisobotlari.
3. Yevropa Ittifoqining kiberxavfsizlik agentligi (ENISA). (2020). “2020 yil uchun tahdid manzarasi”.
4. Kasperskiy laboratoriyasi. (2021). “Ijtimoiy tarmoqlarda kiberxavfsizlik: xavflar va yechimlar”.
5. O‘zbekiston ommaviy axborot vositalarida kasaba uyushmalari faoliyatiga oid maqolalar.
6. Xalqaro Mehnat Tashkiloti (XMT) materiallari.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va hukumatining mehnat munosabatlari bo‘yicha qarorlari va dasturlari.
8. Ijtimoiy tarmoqlarda kasaba uyushmalari faoliyatini yorituvchi materiallar.